

Möte i Gasmarknadsrådet

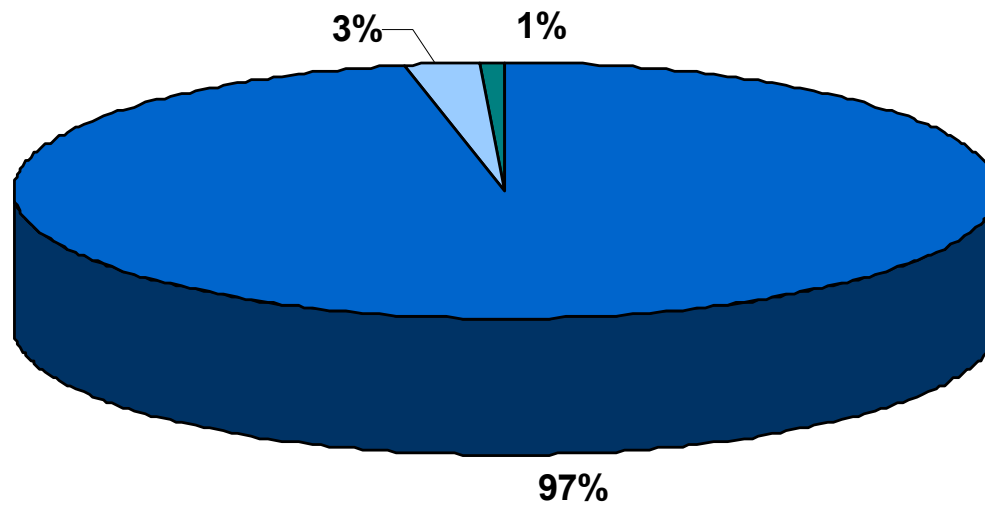
2009-06-02

3. Information om löpande verksamhet

Balansavräkning

Rapporteringsstatistik

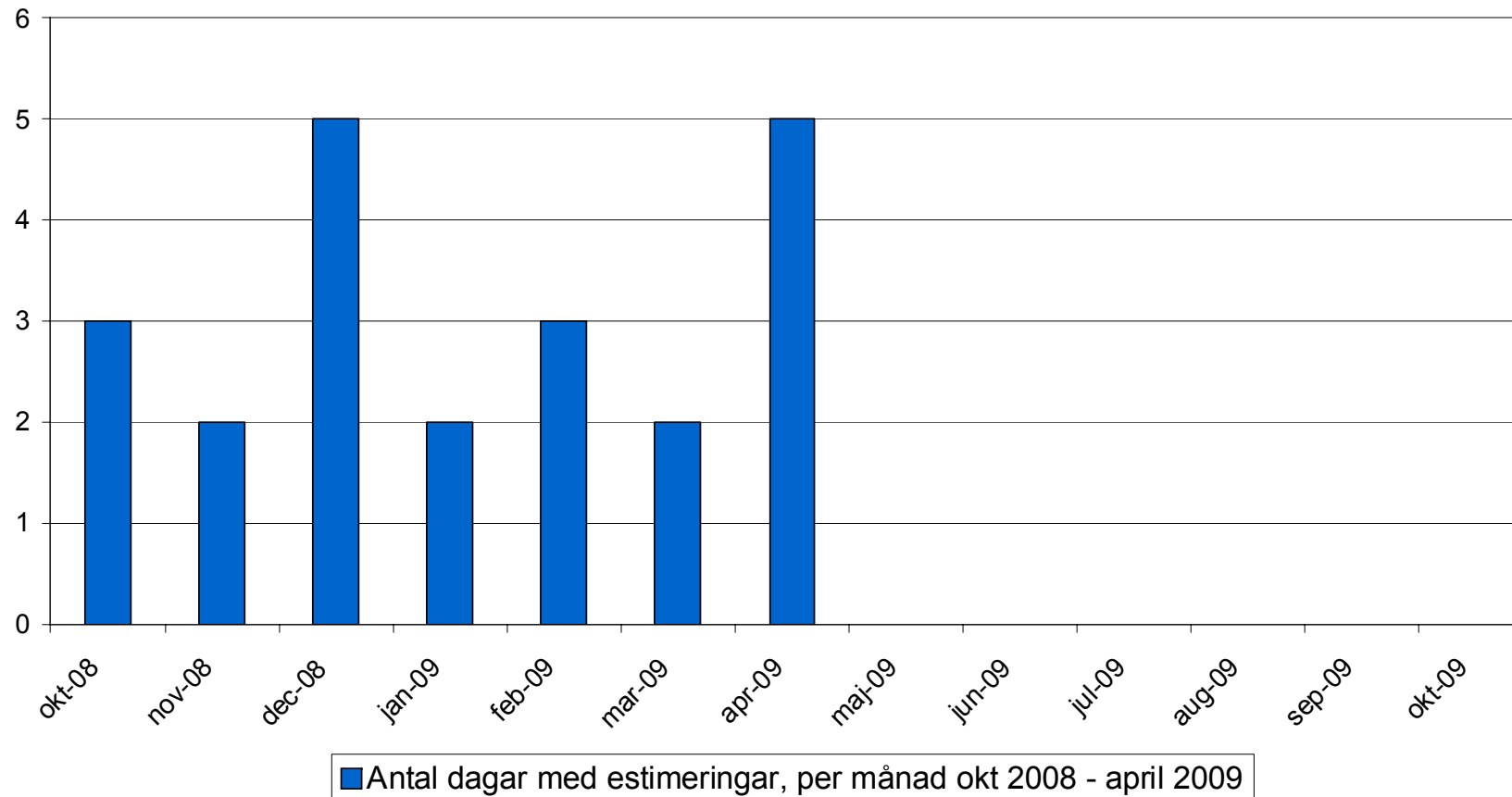
Januari - april 2009

- Avräkningsresultat utskickat i tid
- Avräkningsresultat försenat - på grund av SvK
- Avräkningsresultat försenat - på grund av nätägare

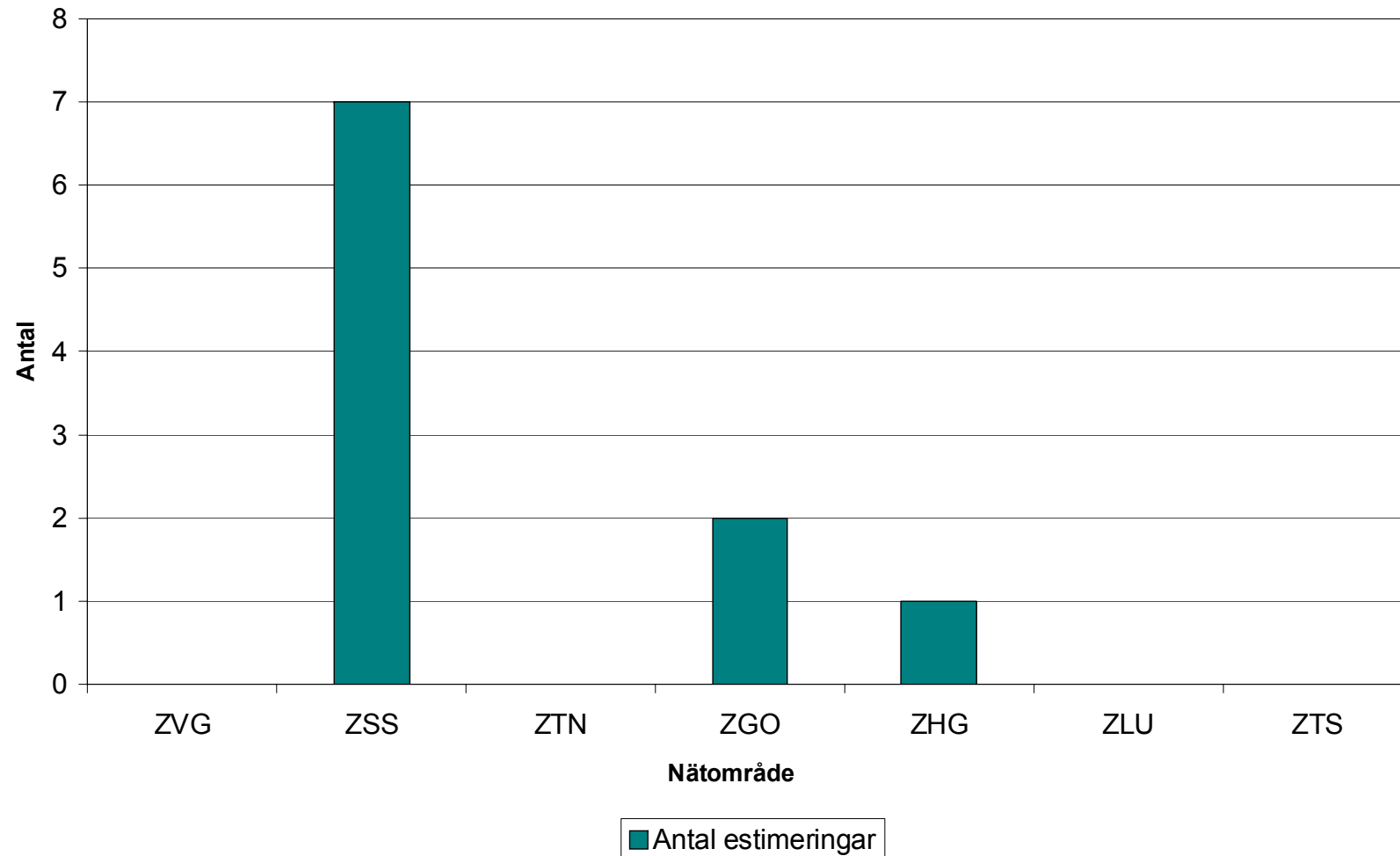
Avräkningsstatistik - estimeringar

Antal dagar med estimeringar,
per månad okt 2008 - april 2009

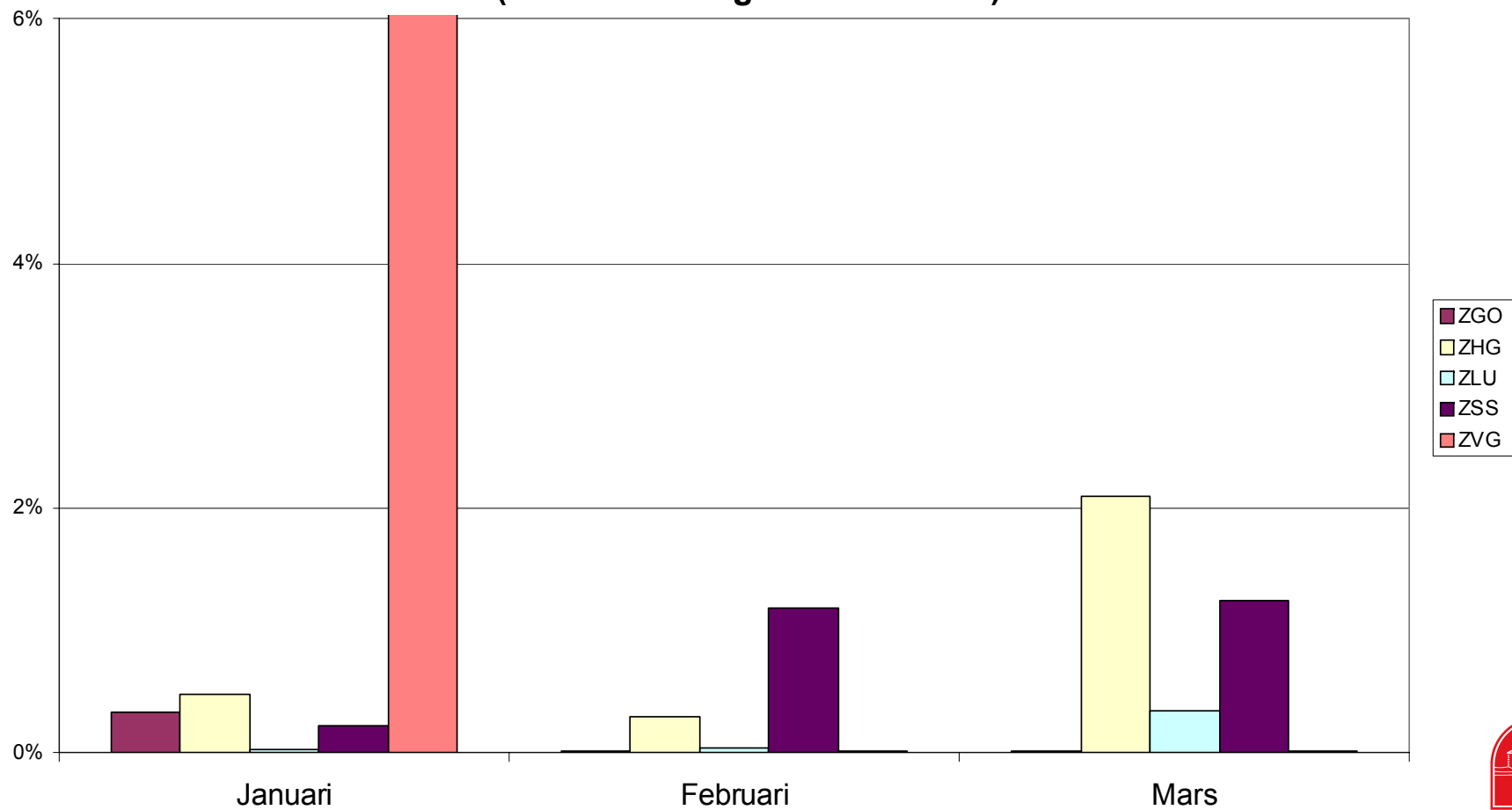
Avräkningsstatistik - estimeringar

Antal dagar med estimeringar, per nätområde, feb-april 2009

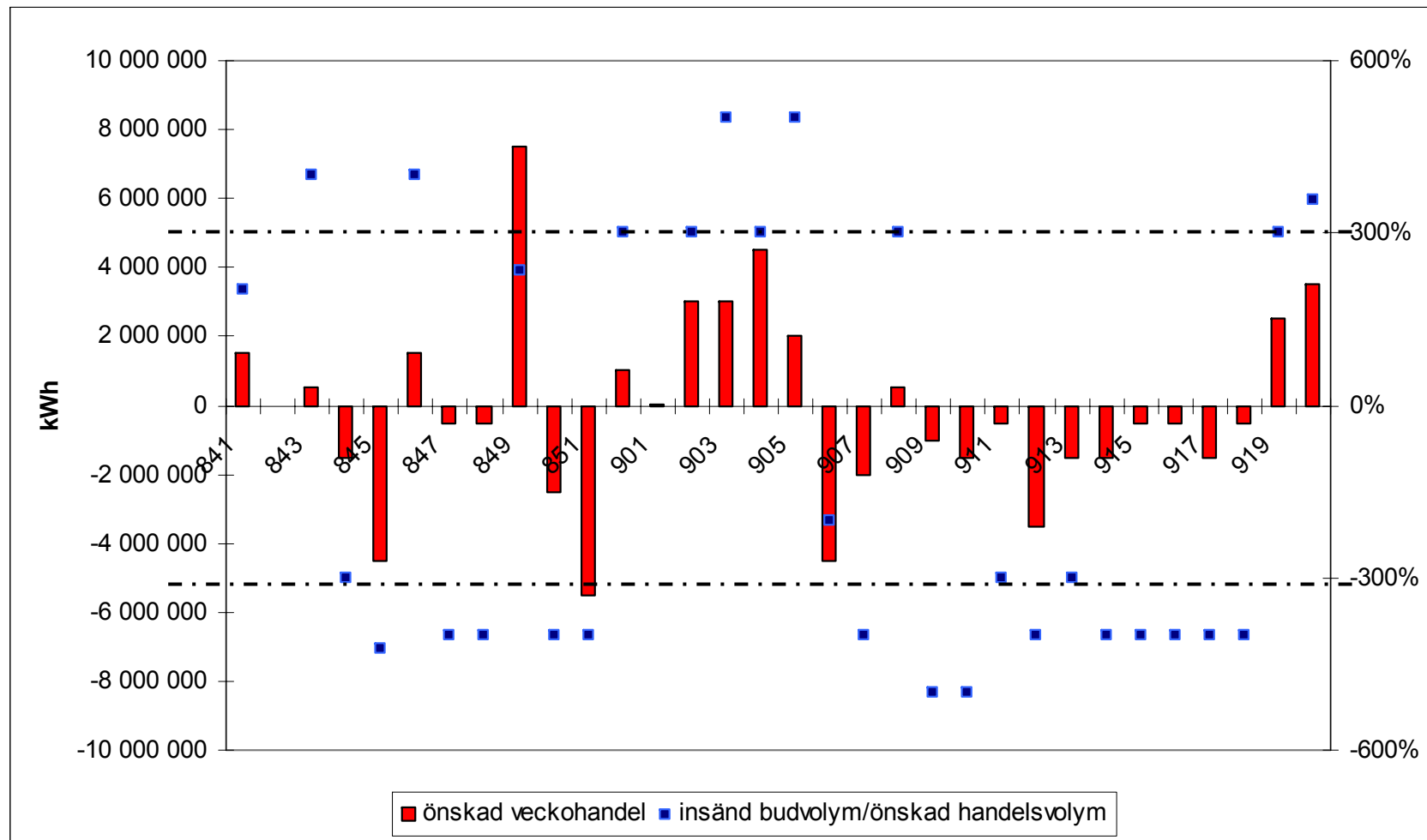

Avräkningsstatistik - mätfel

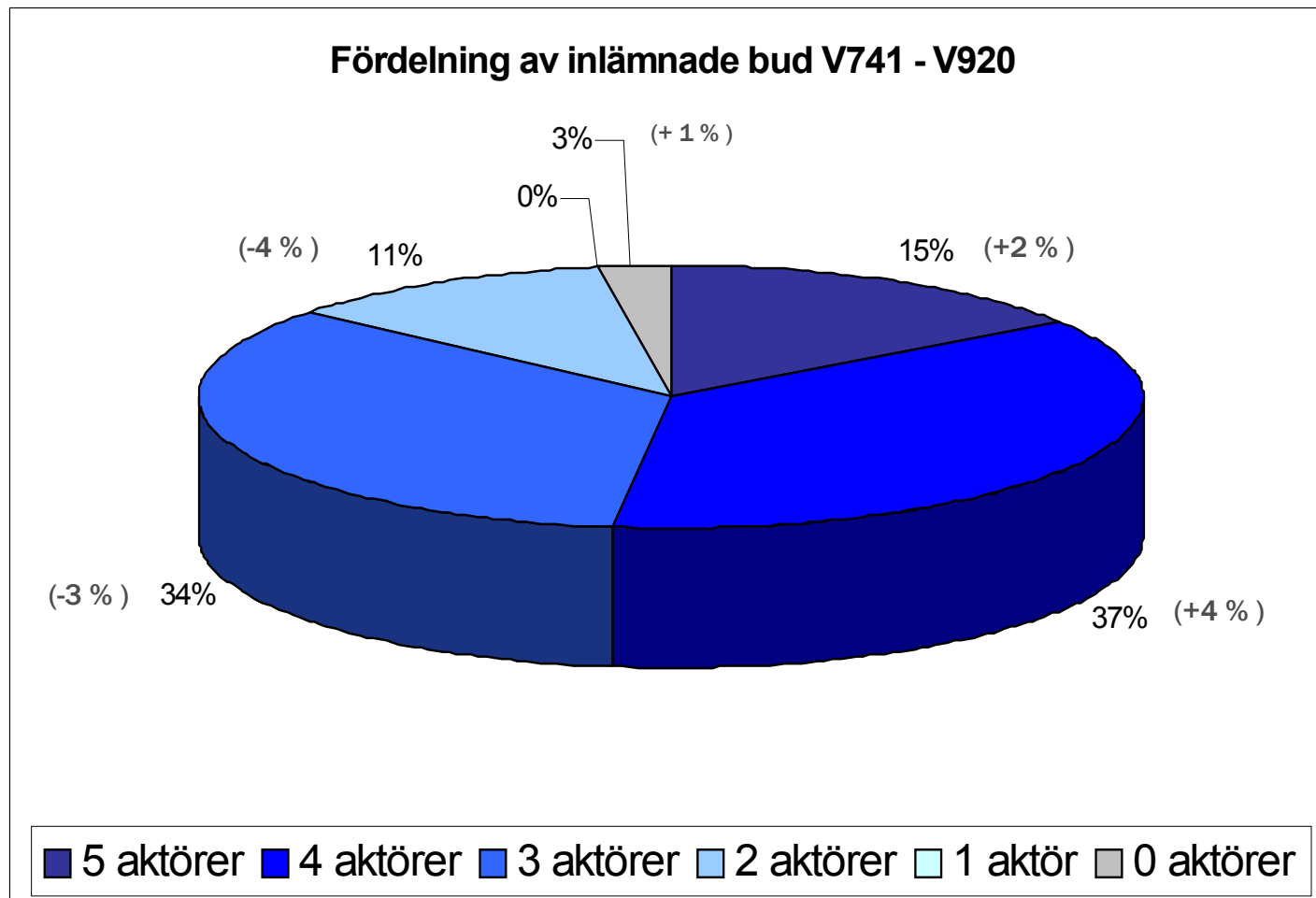
Mätfel i absoluta tal som andel av slutliga mätvärden
(estimerade dagar exkluderade)

Volym för veckohandeln V841 – V920

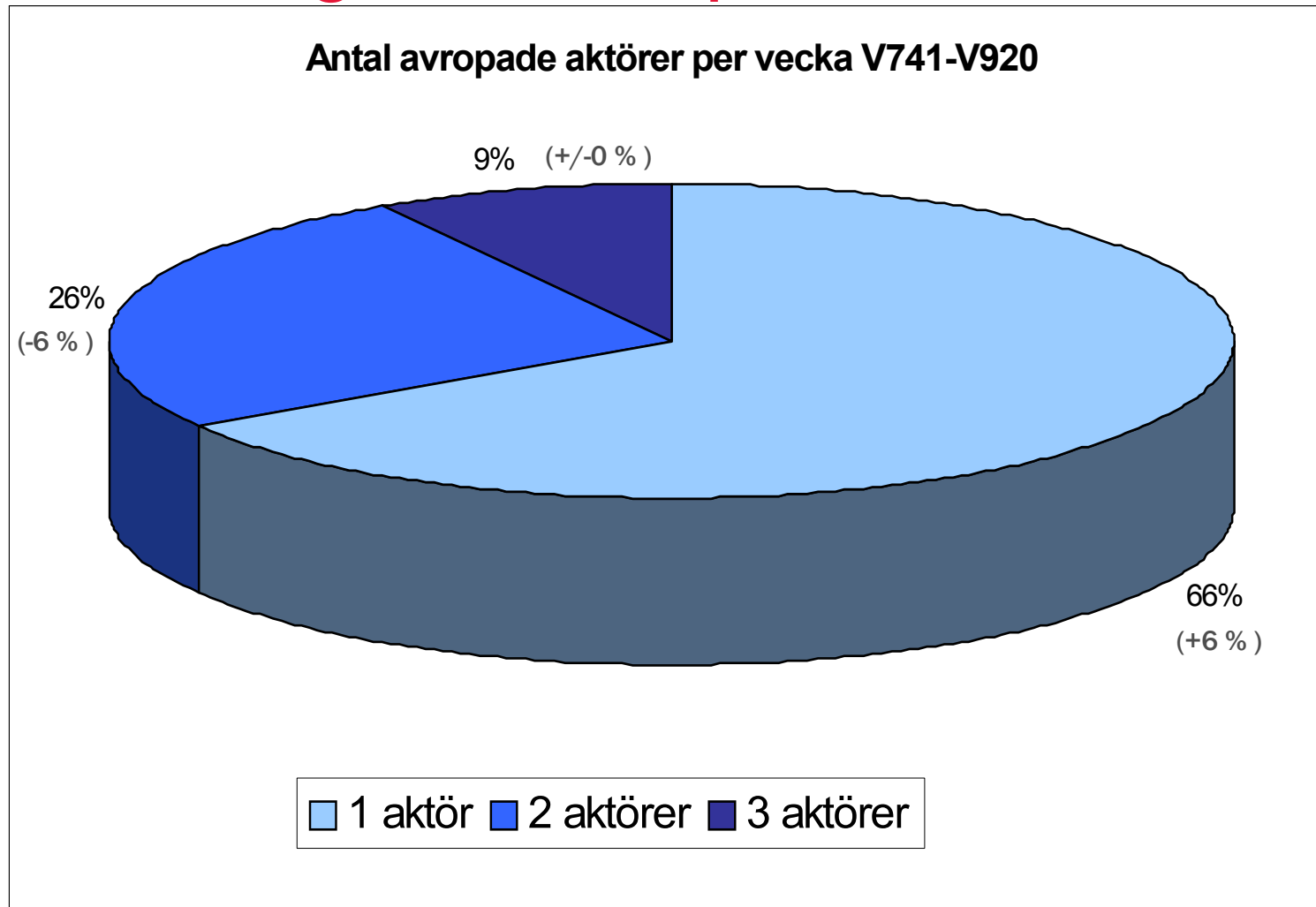

Inlämning och avrop av bud

Siffror i parentes visar förändring i procent sedan V844 (nov 2008)

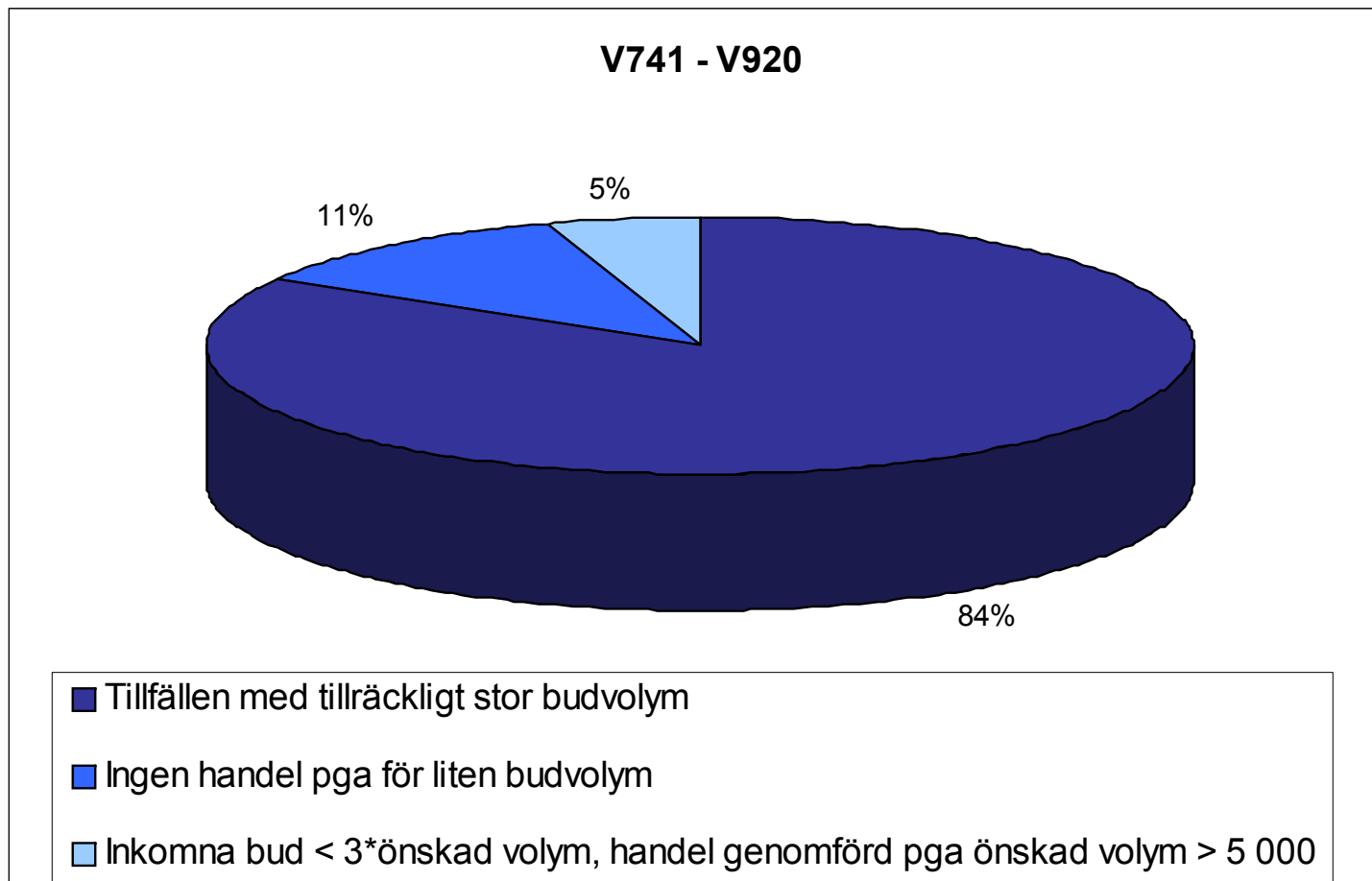
Inlämning och avrop av bud

Siffror i parantes visar förändring i procent sedan V844 (nov 2008)

Regler för veckohandeln

• *Regler vid stora volymer*

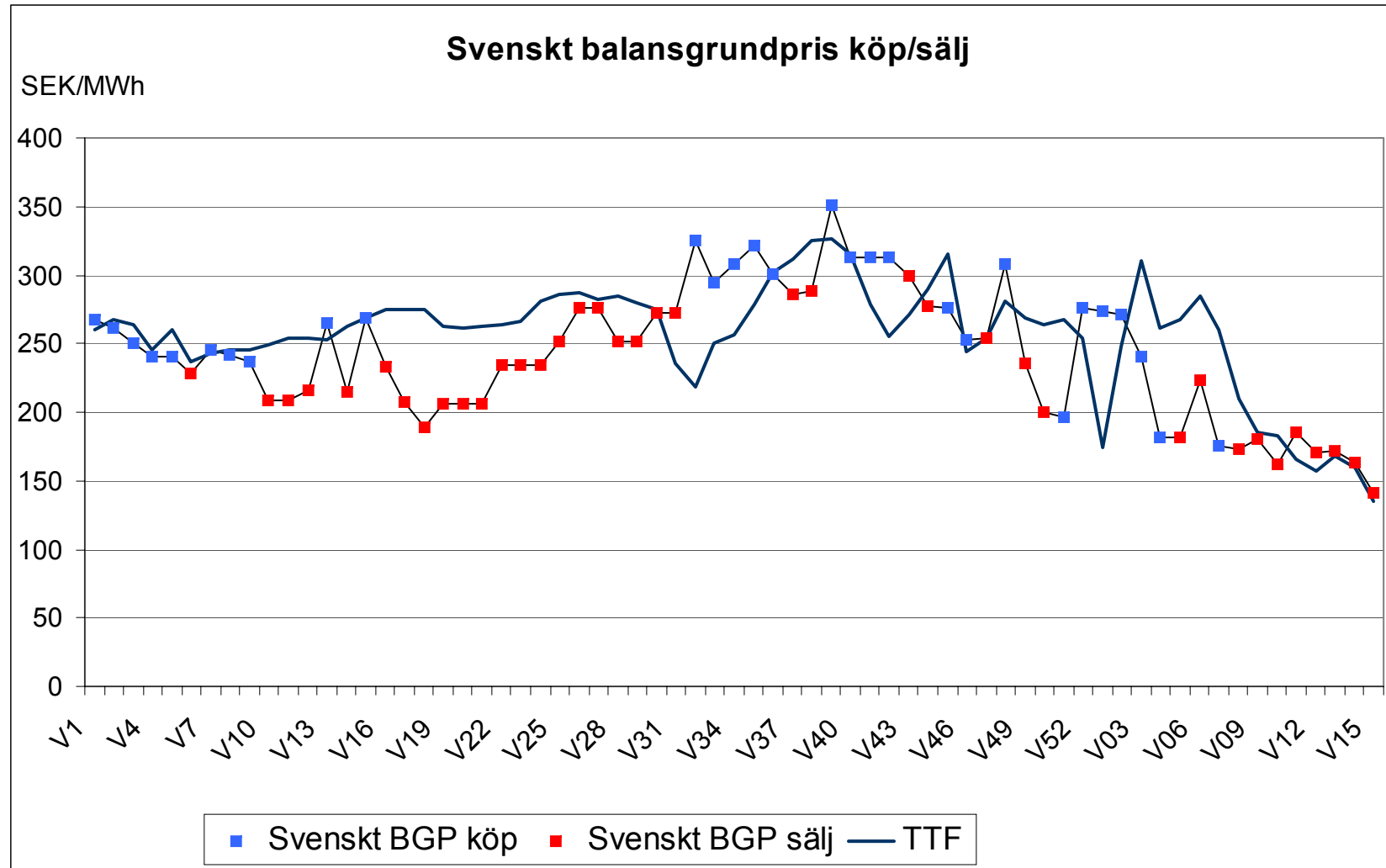
Regler för veckohandeln

- *Regler för att förhindra prispåverkan*
 - budpris som ingår i balansgrundprisberäkningen, men som avviker för mycket (enligt reglerna) till närmaste bud av annan aktör skall inte tas med i beräkning

V741-V840: 1 tillfälle

V841-V920: 4 tillfällen

Prisstatistik

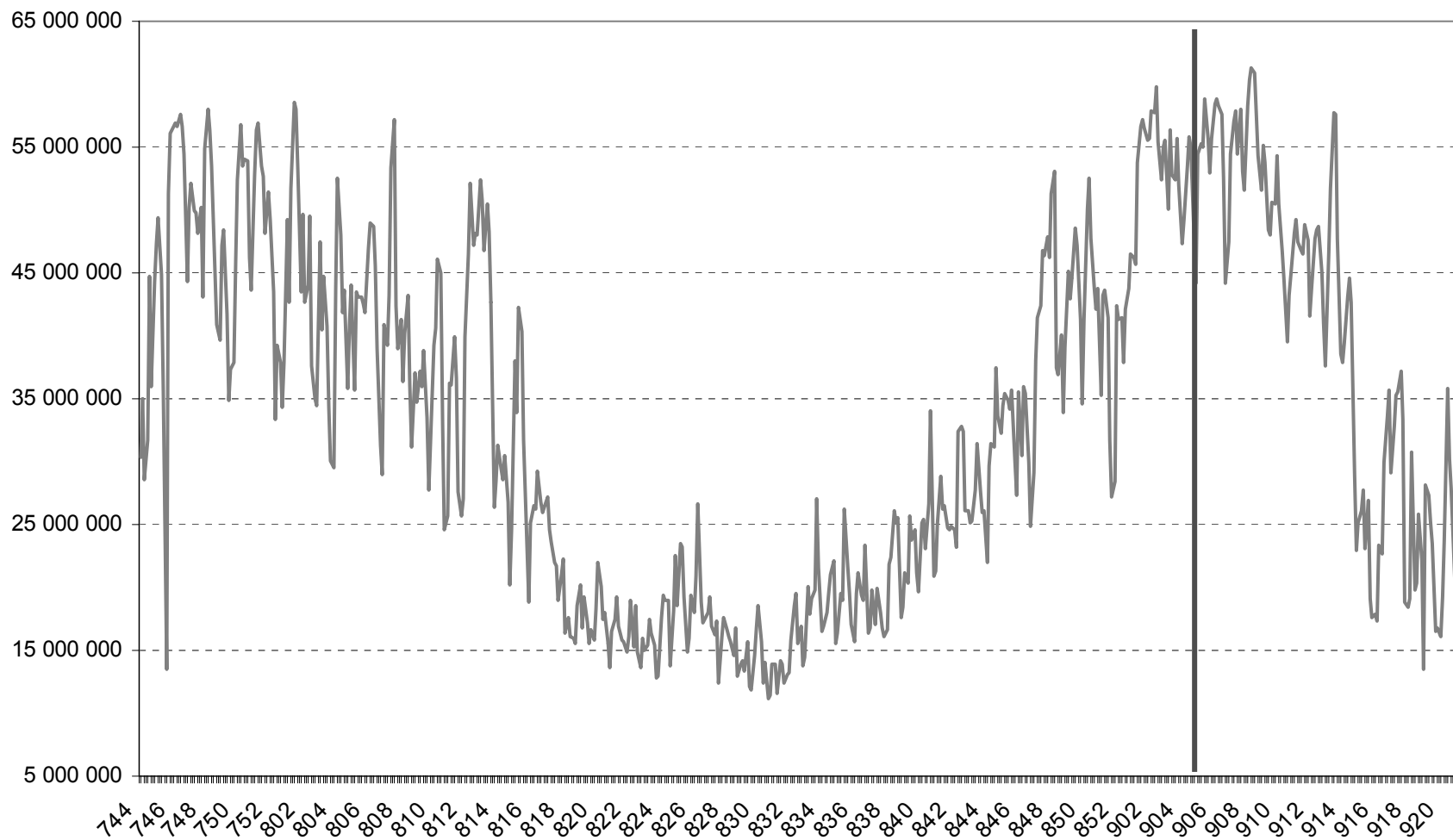
(TTF inkl påslag 3 öre/kWh)

Köpt och såld gas jan-april 2009

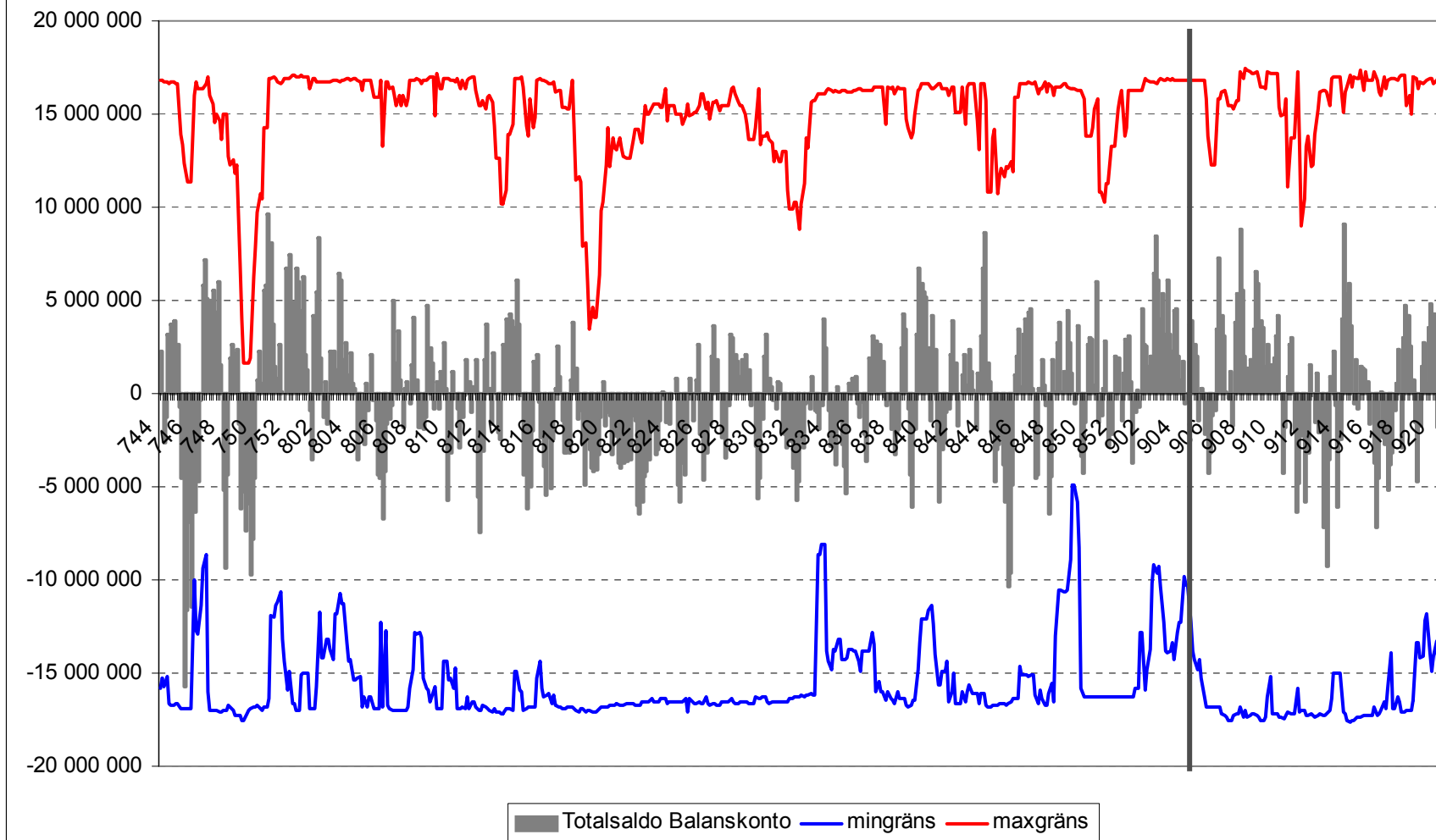
- Balansgas
Köpt ca 2 GWh
Sålt ca 6 GWh
- Veckohandel
Köpt 13 GWh
Sålt 14 GWh
- Korrektionsgas
Köpt 64 GWh
Sålt 59 GWh

Systemövervakning

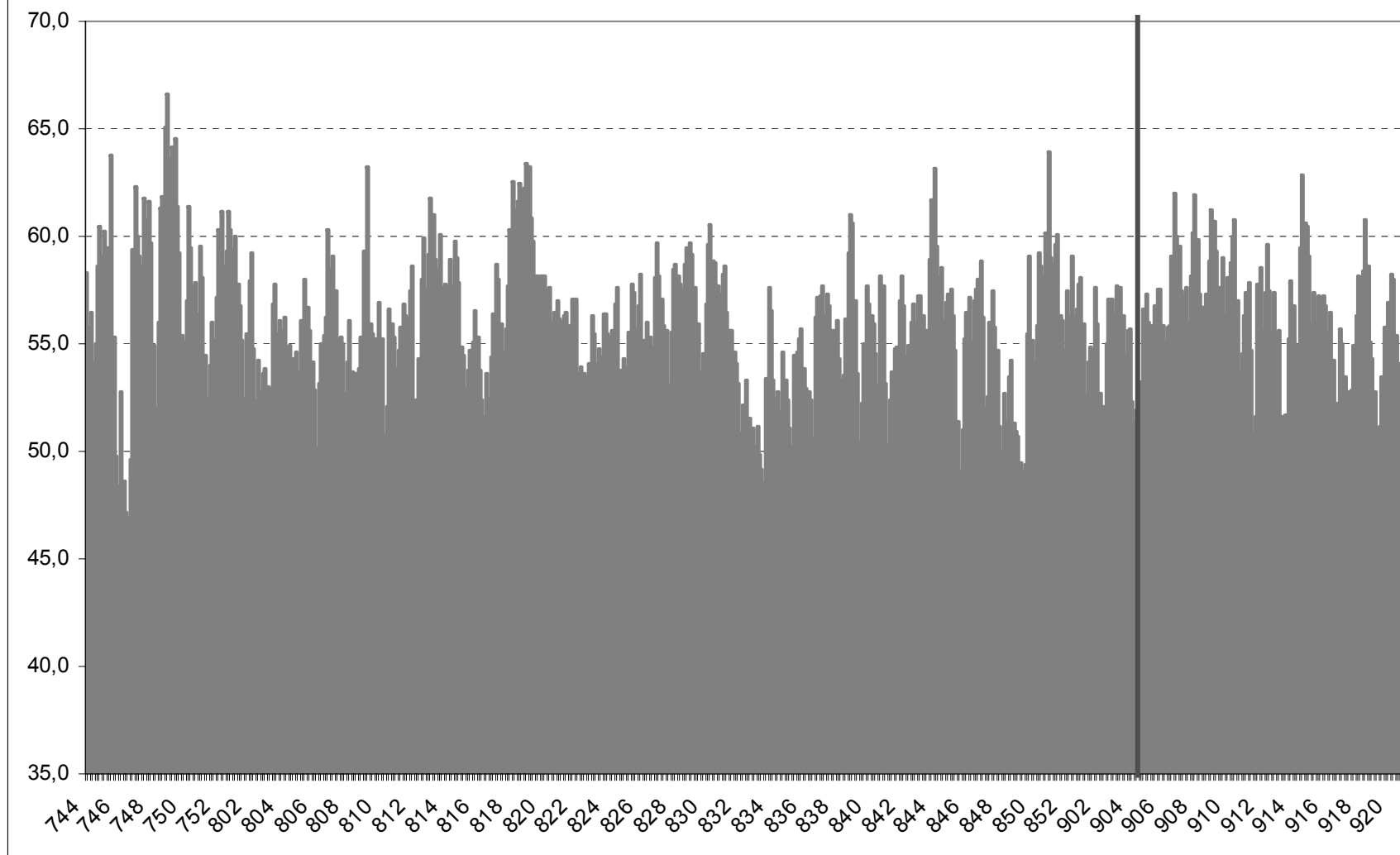
Matchad handel V744 - V920

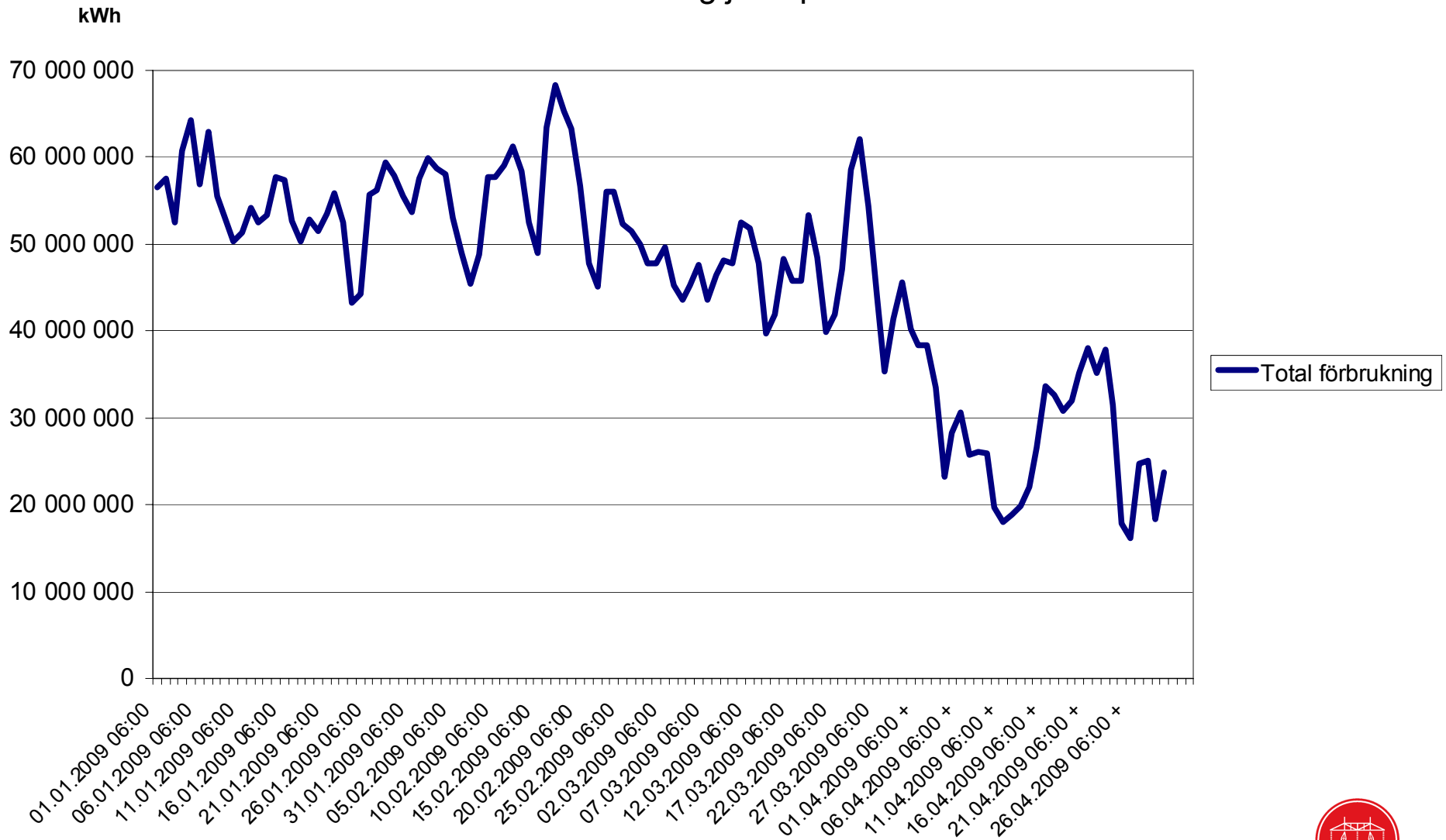
Max/mingränser och balanskontosaldo V744 - V920

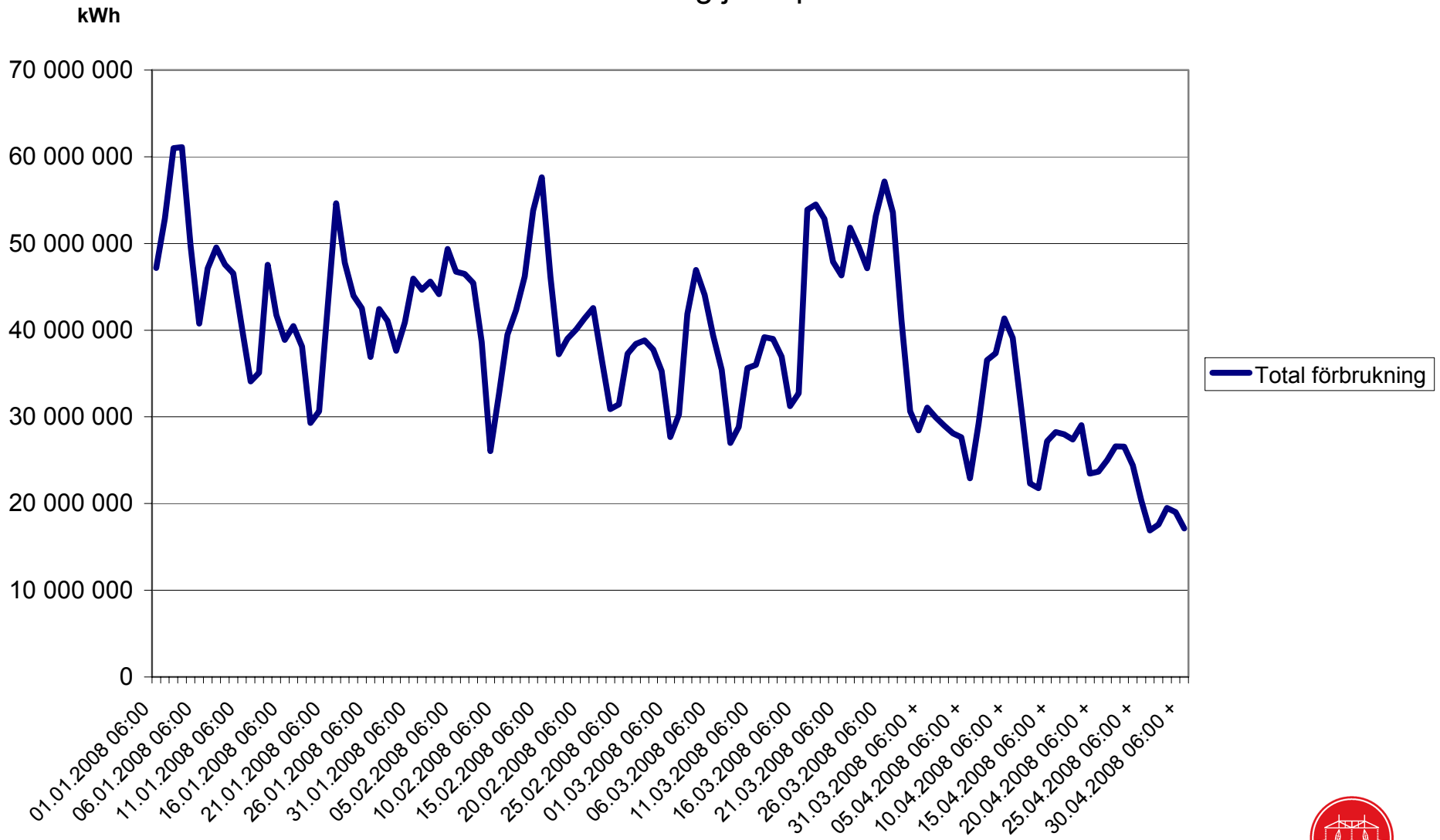
Tryck V744 - V920

Total förbrukning jan-april 2009

Total förbrukning jan-april 2008

5. Anvisad leverantör

- Lagändringen innebär att el- och gasmarknaden får likadana regler beträffande anvisning av leverantör
- Förslaget antogs av riksdagen 20 maj 2009
- Träder i kraft 1 juli 2009

Huvudprinciper i lagändringen

- Införande av *anvisad leverantör* för kund som saknar leverantör
 - som skydd för systemet - så att någon ansvarar för leveransen till kunden (undvika s k "freeriders")
- Införande av *leveransskyldighet*
 - som skydd för kunden - leverantör skyldig leverera tills kunden tecknat nytt kontrakt (eller kan stängas av)
- Införande av *tidsfrist* för leverantör som förlorar sin balansansvarige/balansansvar med kort varsel
 - som skydd för leverantören - som får chans att skaffa sig en ny balansansvarig innan kunderna anvisas en ny leverantör

Huvudinnehåll i lagändring

- En slutanvändare som saknar leverantör skall av nätägare anvisas en leverantör (som gentemot nätägaren åtagit sig denna roll)
- En slutanvändare som har en leverantör *som saknar balansansvarig* skall av nätägaren anvisas en annan leverantör
 - Innan en sådan anvisning sker får leverantören en *tidsfrist på 10 vardagar* för att finna en ny balansansvarig (undantag vid konkurssituationer)

Huvudinnehåll i lagändring (2)

- Om leverantören anmält *en ny balansansvarig* innan tidsfristen löpt ut får leverantören fortsätta leverera, i annat fall skall nätägaren anvisa en leverantör
- Betalningsskyldighet införs för gasanvändare som saknar leveranskontrakt (t ex vid inflyttning)
- Leveransskyldighet för leverantörer
 - om kunden ej tecknat kontrakt med ny leverantör efter att kontrakt upphört
 - om leverantören saknar balansansvarig - tills berörda kunder har anvisats en ny leverantör
- Sådan leveransskyldig leverantör ska betraktas som balansansvarig i SvK:s avräkning

Summering

- Flyttsituationer omhändertagna – viktigt (mest frekventa situationen)
- Leverantör som saknar balansansvar/-ig – får en tidsfrist för att återställa balansansvaret
 - undviker orimliga konsekvenser för leverantören
 - det ligger på den systemansvarige att upprätthålla tillförseln under tidsfristen, leverantören dock ersättningskyldig
- Praktiskt/administrativt
 - Förutom nya rutiner hos nätägare etc - omedelbar hantering av ändrat balansansvar vid anvisning, samt under och i slutet av tidsfristen

6. Europafrågor

EUs tredje paket om inre marknaden för el och gas

Problembilden...

- Vertikal integration, icke oberoende systemoperatörer
- Reglermyndigheterna - olika mandat/ansvar/kompetens
- TSO-samarbetet varierar även det...
- Marknadskoncentration

Hörnstenarna i ursprungliga förslaget (sep 2007)

- Ägarskapsåtskillnad (unbundling)
- Transparens
- Ökat TSO-samarbete
- Stärkande av nationella reglermyndigheter
 - Stärkt nationell roll
 - Agency for Cooperation of Energy Regulators (ACER)

Ändringarna berör

- Direktiv 2003/54/EC *Elmarknadsdirektivet*
- Direktiv 2003/55/EC *Gasmarknadsdirektivet*
- Förordning (EC) Nr 1228/2003 *TSO el*
- Förordning (EC) Nr 1775/2003 *TSO gas*
- Ny förordning - ACER (Agency for Cooperation of Energy Regulators)

Förslaget behandlat i EP och Rådet

- Innebar...
 - Ett till alternativ för ägarskapsåtskillnad (unbundling)
- EP har röstat för paketet (25 april)
- Rådet tar beslut i juni och publiceras i Official Journal i augusti 2009. Därefter har länder 18-36 månader för implementering.

Unbundling - alternativ 1

Ownership unbundling

- Any company that owns a transmission network has to be designated as a transmission system operator
- No person or company that has direct or indirect control over a system operator may have any interest or control in a supply undertaking, and vice versa
- In a nutshell: transmission network operators of electricity and gas grids can no longer be affiliated or be part of a group which is also active in supply, generation and production

Unbundling – alternativ 2

Independent System Operator

- Second-best approach to unbundling: Member States may allow for derogation from ownership unbundling
 - provided that an independent system operator ISO is designated
- Transmission assets remain with the vertically integrated company, but technical and commercial operation of those assets are put in an independent company → ISO
- The ISO has a crucial say on investment decision

Unbundling – alternativ 3

Independent Transmission Operator

- Also second-best approach to unbundling
- The ITO remains with the vertically integrated company but with detailed rules and restrictions

Ökat TSO-samarbete

- Formaliserat organ för samarbete mellan TSOs på europeisk nivå – ENTSO (European Network of Transmissions System Operators)
 - ingen formell EU-myndighet
 - finansieras av TSOer
 - en på el och en på gas...

Nyckelområden för TSO-samarbetet

- Utbyggnadsplanering
- Koordinering av stamnätsdrift
- Utveckling av marknads- och tekniska riktlinjer inkl. övervakning av genomförande

Konkret resultat av TSO-samarbetet

- **ENTSO ska ta fram:**
 - 10-års investeringsplan (vartannat år)
 - Ett årligt arbetsprogram
 - En årsrapport
 - Årliga prognoser, vinter och sommar, om tillgängligt utbud
- **Technical and Market Codes**
 - security and reliability rules
 - grid connection
 - operational procedures in emergency
 - congestion management rules
 - etc.

Aktuellt om ENTSO-G

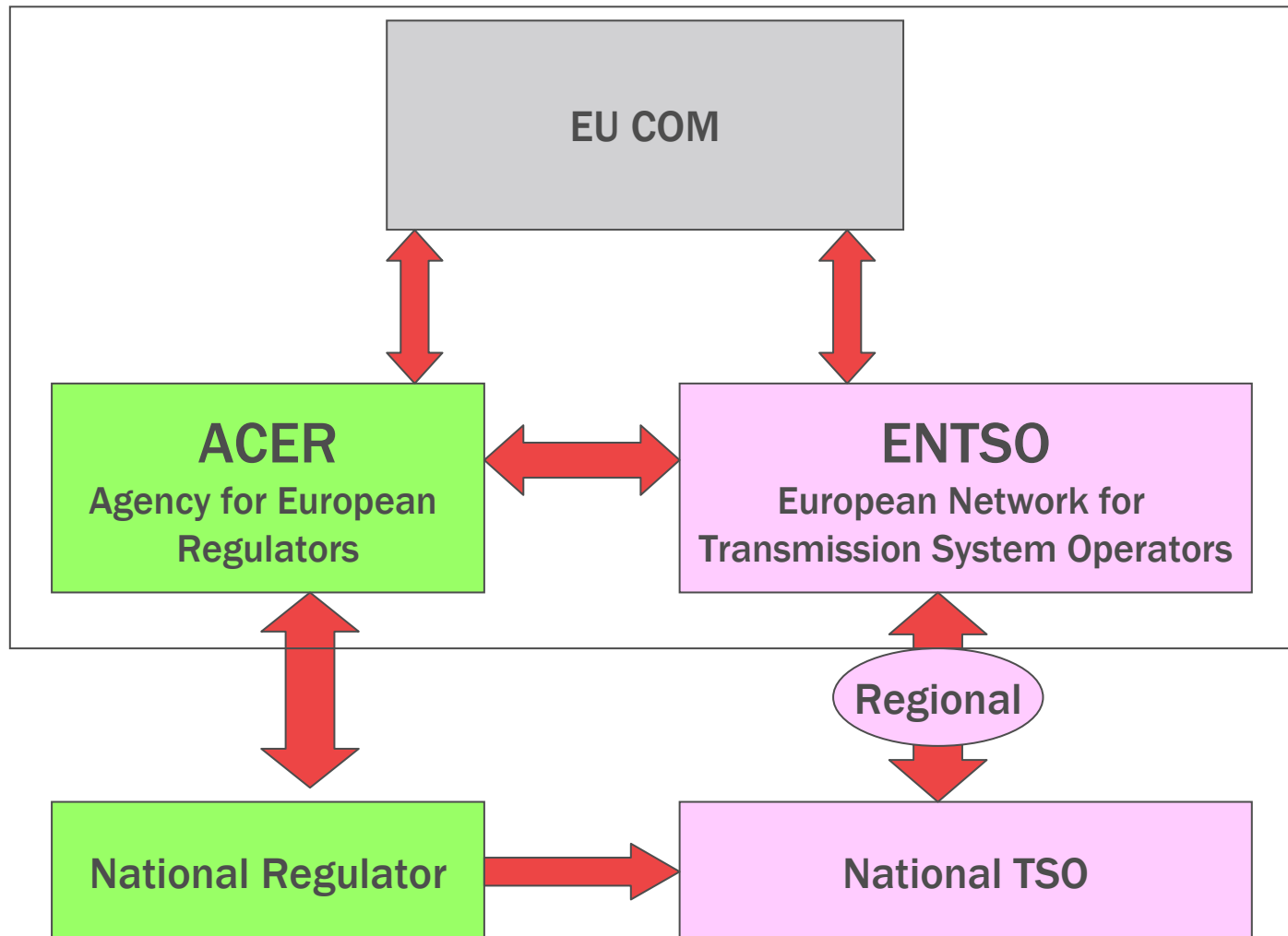
- Tredje och sista fasen av förberedelserna av ENTSO-G pågår
 - Bland annat utveckling av stadgar (dec-08 – vår-09)
 - plenary decision Q2 2009
 - inkluderar detaljer för medlemskap – t ex rösträtsregler och medlemsavgift

Huvuduppgifter för ACER

Agency for Cooperation between Energy Regulators

- Organ för samarbete mellan nationella reglerare
- Utvärdering av TSO-samarbetet (ENTSO)
 - Arbetsprogram, prioriteringar
 - Utvärdering av 10-års investeringsplan
 - Framtagande av Technical and Market Codes
- Fatta vissa beslut (gränsförbindelser – när reglerare har olika syn)
- Allmän rådgivning

Struktur

Sammanfattning

- Effektivt samarbete mellan TSOs (Transmission System Operators)
- Starkare och självständigare nationella reglermyndigheter
- Samarbets- och beslutande organ för nationella reglerare - ACER
- Effektiv åtskillnad mellan produktion + försäljning och nätverksamhet

7. Ändringar i Balansansvarsavtal 2009/10

Frågor för översyn 2009:

- Veckohandel på Nord Pool Gas
- Tillsviareavtal

Veckohandel på Nord Pool Gas?

- Önskemål framförts av balansansvariga att förlägga veckohandeln på NPG
- Utredning i årets översyn av balansansvarsavtalet
- SvK presenterat ett förslag på upplägg, som diskuterades med de balansansvariga och sedan omarbetades utifrån inkomna synpunkter/önskemål
- Vi har haft två referensgruppsmöten samt två telefonavstämningar

Grundprinciper

- Fortsatt minimera SvK:s risker med korrektionsgas-/veckohandel för att hålla nere förbrukningsenergiavgiften
- SvK bör som myndighet ej vara den som *ger* prissignaler till marknaden, utan *ta* det pris som marknaden kan ge (kontinuerlig handel på NPG, ej "priskryss" jfr NP för el)
- Veckohandeln ligger till grund för beräkning av balansgrundpriset – viktigt att alla balansansvariga har förtroende för priskonstruktionen
 - => SvK krävde stöd av alla balansansvariga för att genomföra förändringen

Slutsatser från utredningen

- NPG placerad i det danska systemet => kapacitetsbokning i Dragör krävs för handel från Sverige
 - BA förespråkade inte en NPG-handel på svensk sida
 - Kapacitet i Dragör kan i vissa fall behöva bokas och betalas 3 ggr av den svenska marknaden...
- Likviditeten är fortfarande låg på NPG, ej handel varje dag
- Veckohandel på NPG skulle vissa merkostnader (licenser, mertid etc), dock av begränsad omfattning

Summering

- Argument från BA för NPG:
 - Chans att fler aktörer deltar i veckohandeln (indirekt)
 - BA kan "slippa" delta i veckohandeln (svårt för små aktörer att bjuda ibland)
 - Börsen viktig – bra att delta om möjligt/lämpligt
- Argument från BA emot NPG:
 - Än så länge låg likviditet => de kommersiella aktörerna bör bygga upp volymerna
 - Risk med en passiv handel på illikvid börs => kan bli volatila priser
 - Inte SvK:s roll att agera trader
 - Kapacitetsfrågan ett problem (även viss tveksamhet betr. avbrottsrisk)
 - Viss nackdel med fördröjd rapportering av BGP

Summering (2)

Resultat

- 4 av 5 balansansvariga röstade för att *inte* förlägga veckohandeln på NPG i nuläget
- => Veckohandeln förläggs inte på NPG nu, utan fortsätter tillsvidare enligt nuvarande rutiner
- SvK kommer att föra dialog med ENDK/NPG om kapacitetsfrågan (långsiktigt)
 - Bevaka likviditeten, avstämning i referensgruppen i höst/vinter
 - Se över förbättringspotentialen med nuvarande system (administrativt)

Införande av tillsvidareavtal

Fördelar:

- Enklare hantering
- Förändringar kan genomföras vid andra tidpunkter än 1 okt

Princip:

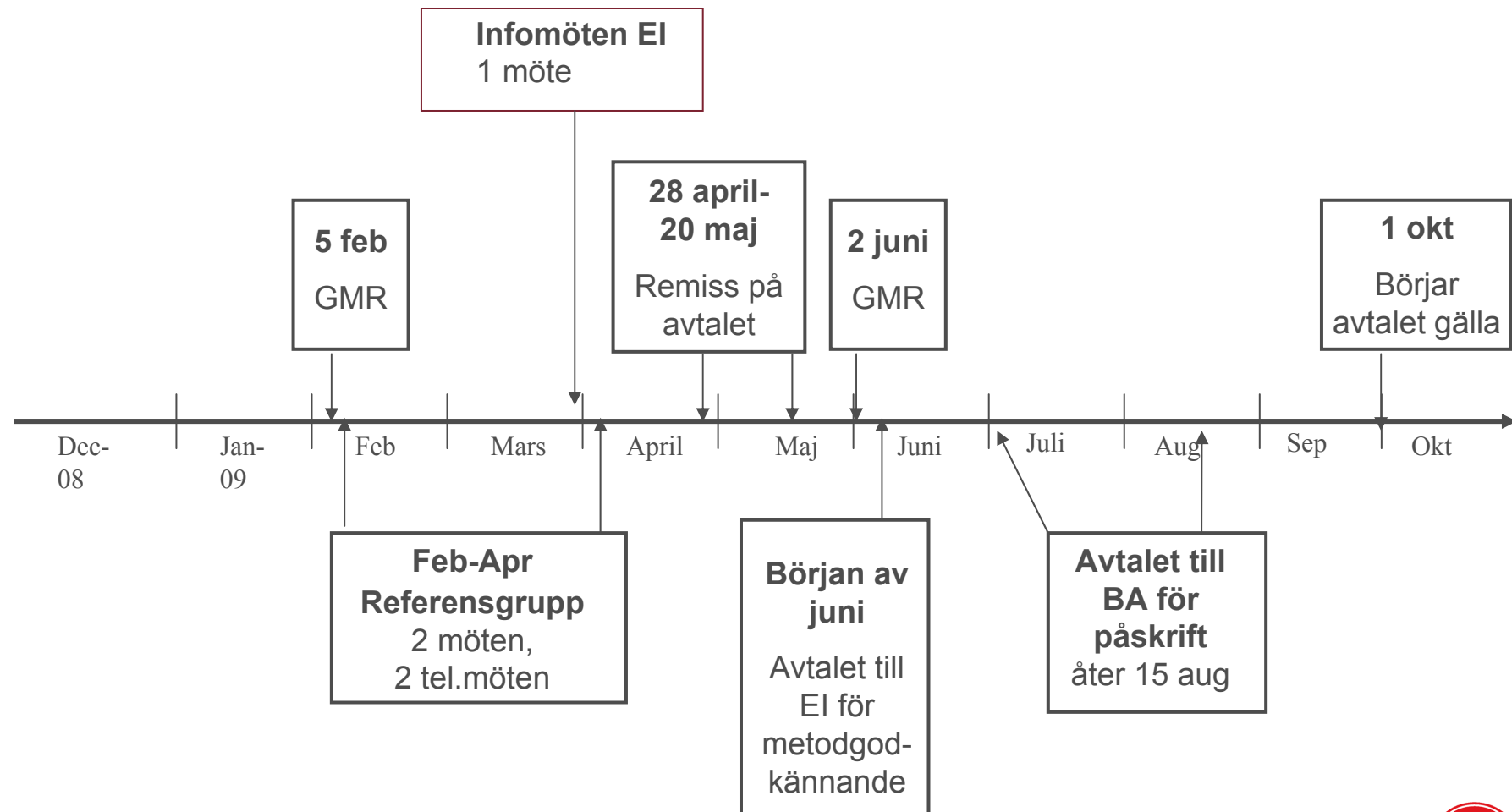
- Huvudavtalet ändras sällan (kräver påskrift av båda parter)
- Införande av regler/rutiner för ändringar i bilagor (skrivs in i huvudavtalet)

Införande av tillsvidareavtal

- Balansansvarsavtalet gäller tillsvidare från 2009-10-01
- Innehåll i avtalets bilagor kan revideras i enlighet med särskilda regler:
 - 2 månaders varsel för förändringar
 - Förändringar ska vara avhandlade i Gasmarknadsrådet
 - Balansansvariga ska ha haft möjlighet att yttra sig
 - Metodgodkännande av EI
- 3 månaders ömsesidig uppsägningstid (oförändr.)
- Kortare uppsägningstid (1 månad) för balansansvarig i de fall ändringar genomförts i bilagor
- SvK avser tillämpa samma arbetssätt som nu (referensgrupp för dialog, samt skriftliga synpunkter)

Tidplan

BA-avtal GAS 2009/2010

Synpunkter från balansansvariga i skriftlig remiss

- Huvudavtalet
- Bilagor

Avtalets huvuddel

Ansvar

- SvK bör vara ansvarig vid fel som beror på nätägares rapportering (BA hållas ansvarsfri)

Force majeure

- Önskemål om utökning och förtydliganden

Ändringar i bilagor

- Längre varseltid för ändringar i avtalets bilagor (mer än 2 mån)

Bilagorna

- Regler för veckohandeln samt beräkning av balansgrundpris bör flyttas till avtalsbilagorna

Summering

- Avser avsluta processen denna vecka och skicka avtal inkl remissammanställning till EI för metodgodkännande
- BA erhåller samma material
- Förbrukningsenergiavgiften oförändrad på 0,9 kr/MWh